

دانشگاه صنعتی شاهرود
دانشکده علوم ریاضی
گروه ریاضی محض

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان

بررسی زیررده‌ای از توابع تقریبا محدب

نگارش

عاطفه عباسی

استاد راهنما

دکتر احمد زیره

استاد مشاور

دکتر ابراهیم هاشمی

شهریور ۹۰

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه، اقتباس و ... از این پایان نامه برای دانشگاه صنعتی شاهرود محفوظ است.
نقل مطالب با ذکر مأخذ آزاد است.

صفحة تصویب نامه توسط هیأت داوران (فرم پیوست ۳ یا ۴ با امضای اصل هیأت داوران مورد قبول است)

قدردانی

قبل از هرچیز خداوند را شاکرم که این موهبت را نصیب من نمود تا در وادی علم و دانش ، قدمی هرچند ناچیز بردارم.

ازاستاد راهنمایم آقای دکتر زیره به خاطر کمکهای بی دریغش صمیمانه تشکر می کنم .
همچنین مراتب تشکر و قدردانی خود را از استاد مشاورم آقای دکتر ابراهیم هاشمی ابراز می دارم.
از خداوند منان آرزوی سلامتی و توفیق روز افزون برای این اساتید خواهانم.

چکیده

در این پایان نامه، به معرفی زیر رده‌های K_s ، $K_s(\gamma)$ ، $K_s(\alpha, \beta)$ ... از رده‌ی توابع تقریبا محدب می‌پردازیم. در این خصوص، کرانه‌هایی برای توابع متعلق به این رده‌ها و مشتقات آنها می‌یابیم بعلاوه به تعیین کرانی برای ضرایب پرداخته و یک سری قضایا و روابط دیگری را برای رده‌های مذکور بررسی می‌کنیم.

واژه‌های کلیدی: توابع تحلیلی، توابع تک ارز، توابع ستاره گون، توابع محدب، توابع تقریبا محدب

پیشگفتار

تابع یک به یک را تک ارز می‌نامند. از نظر تحلیلی تابع تک ارز مشتق مخالف صفر دارد و از نظر هندسی تابع تک ارز خم های ساده را به خم های ساده می‌نگارد. مطالعات و تحقیقات فراوانی در جهت چگونگی ترکیب این خواص و خواص دیگر برای اثبات قضایایی که سرشت هندسی یا تحلیلی داشته باشند انجام گرفت.

توابعی که هم تحلیلی و هم تک ارزند، واجد خاصیت جالبی هستند که میدانهای همبند ساده را بر میدان های همبند ساده می‌نگارند.

سیلورمن^۱ [۱۹۷۵] رده‌ی توابعی که در دیسک یکه‌ی باز تحلیلی و تک ارز می‌باشند را S نامید و با شرح کاملی از زیر رده‌های این رده به بررسی قضایای مربوط پرداخت.

گو^۲ [۲۰۰۵] زیر رده‌ی K_s را مورد مطالعه قرار داد و افراد دیگری زیر رده‌ی فوق را تعمیم داده‌اند و نتایج بدست آمده توسط سیلورمن بر روی رده‌ی S را روی رده‌ی مذکور و تعمیم‌های آن بررسی کردند و بهترین نتایج را گرفتند. ما نیز در این پایان نامه دو زیر رده از رده‌ی توابع تقریباً محدب را معرفی و سپس چند قضیه را بیان و اثبات می‌کنیم.

در این راستا، فصل اول به بیان تعاریف و قضایایی اختصاص داده شده است که در فصول بعدی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

در فصل دوم، به معرفی زیر رده‌ی K_s از رده‌ی توابع تقریباً محدب و چند تعمیم از آن پرداخته شده است. در فصل سوم، دو زیر رده از رده‌ی توابع تقریباً محدب را معرفی می‌کنیم و قضایایی را در رابطه با این دو زیر رده بیان و اثبات می‌کنیم.

مراجع اصلی استفاده شده در این پایان نامه عبارتند از [۵] و [۱۸] و [۱۹] و [۲۰].

---

^۱Silverman

^۲Gao

فهرست مطالب

۱	پیش نیازها و مفاهیم مقدماتی	۱
۱	تعریفها و نمادهای مقدماتی	۱.۱
۷	رده ی S	۲.۱
۱۳	رده ی S^*	۳.۱
۱۶	رده ی $S^*(\alpha)$	۴.۱
۱۸	رده ی C	۵.۱
۲۳	رده ی K	۶.۱
۲۷	بررسی زیررده‌ای از توابع تقریبا محدب	۲
۲۸	رده ی K_s	۱.۲
۳۴	رده ی $K_s(\gamma)$	۲.۲
۴۲	رده ی $K_s(\alpha, \beta)$	۳.۲
۴۹	رده ی $K_s^{(k)}(\alpha, \beta)$	۴.۲
۵۳	رده ی $K_s(\lambda, A, B)$	۵.۲
۶۰	بررسی رده‌های $\kappa_s(\alpha, \beta, \gamma)$ و $S_s^{(k)}(\alpha, \beta, \gamma)$	۳
۶۰	رده ی $\kappa_s(\alpha, \beta, \gamma)$	۱.۳
۶۵	رده ی $S_s^{(k)}(\alpha, \beta, \gamma)$	۲.۳
۷۱	مراجع	
۷۳	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی	

فصل ۱

پیش نیازها و مفاهیم مقدماتی

۱.۱ تعریف‌ها و نمادهای مقدماتی

در این پایان نامه از علائم زیر استفاده می‌شود.

$$\mathbb{N} = \{1, 2, \dots\}$$

$\mathbb{R}$: مجموعه اعداد حقیقی

$\mathbb{C}$: مجموعه اعداد مختلط

$$U = \{z \in \mathbb{C} : |z| < 1\}$$

$$U(r, z_0) = \{z \in \mathbb{C} : |z - z_0| \leq r\}$$

این بخش شامل تعاریف و مفاهیم اولیه مورد نیاز در فصول بعد می‌باشد.

تعریف ۱.۱.۱. تابع $f(z)$ را در z تحلیلی گوییم هرگاه در یک همسایگی z مشتق پذیر باشد.

تعریف ۲.۱.۱. یک مجموعه همبند و باز میدان نامیده می‌شود. آنرا با نماد D نمایش می‌دهیم.

تعریف ۳.۱.۱. نقطه z را نقطه تکین تابع $f(z)$ گوییم اگر $f(z)$ در z تحلیلی نباشد ولی در هر همسایگی

z نقطه‌ای موجود باشد که $f(z)$ در آن تحلیلی باشد.

تعریف ۴.۱.۱. نقطه تکین z تنها نامیده می‌شود اگر همسایگی حول این نقطه موجود باشد که $f(z)$ در

تمام نقاط این همسایگی تحلیلی باشد.

قضیه ۵.۱.۱. (ریمان^۱) [۱۵] فرض کنید z نقطه تکین تنهای $f(z)$ باشد و $f(z)$ در همسایگی محذوف z کراندار باشد، آنگاه $f(z)$ را می توان در z به گونه ای تعریف کرد که در این نقطه تحلیلی باشد.

تعریف ۶.۱.۱. تابع دو متغیره $u(x, y)$ را در D همساز گوییم اگر در سراسر D دارای مشتقات جزئی مرتبه اول و دوم پیوسته باشد و در معادله با مشتقات جزئی زیر صدق کند:

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = 0.$$

اثبات قضیه (۷.۱.۱) و (۸.۱.۱) و نتیجه (۹.۱.۱) را می توان در [۱۵] مشاهده نمود.

قضیه ۷.۱.۱. فرض کنید تابع $u(z)$ در دامنه ی همبند ساده ای شامل دیسک $U(r, z_0)$ همساز باشد، آنگاه

$$u(z_0) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} u(z_0 + re^{i\theta}) d\theta.$$

قضیه ۸.۱.۱. فرمول انتگرال پواسن^۲

فرض کنید تابع $u(z)$ در دامنه ی همبند ساده ای شامل دیسک $U(R, 0)$ همساز باشد، آنگاه برای

$$z = re^{i\theta}, \quad r < R, \quad \text{داریم:}$$

$$u(re^{i\theta}) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \frac{R^2 - r^2}{R^2 - 2rR \cos(\theta - \varphi) + r^2} u(Re^{i\varphi}) d\varphi.$$

نتیجه ۹.۱.۱. فرض کنید $f(z) = u(z) + iv(z)$ در دامنه ی همبند ساده ای شامل دیسک $U(R, 0)$ تحلیلی

باشد، آنگاه برای $z = re^{i\theta}$ که $r < R$ ، داریم:

$$v(re^{i\theta}) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \frac{2rR \sin(\theta - \varphi)}{R^2 - 2rR \cos(\theta - \varphi) + r^2} u(Re^{i\varphi}) d\varphi + v(0).$$

تذکر ۱.۱. اگر تابع $f(z) = u + iv$ در دیسک $U(R, 0)$ تحلیلی باشد از قضیه (۸.۱.۱) و نتیجه (۹.۱.۱)،

بدست می آید:

$$f(z) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \frac{Re^{i\varphi} + re^{i\theta}}{Re^{i\varphi} - re^{i\theta}} u(Re^{i\varphi}) d\varphi + iv(0).$$

^۱Riemann

^۲poisson

تعریف ۱.۰.۱.۱. رده‌ای از همه‌ی توابع $f(z) = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n z^n$ که در U تحلیلی هستند و $Re\{f(z)\} > 0$ را با P نمایش می‌دهیم.

قضیه ۱.۱.۱.۱. فرض کنید $f(z) = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n z^n$ در P باشد، آنگاه برای هر $n \in \mathbb{N}$ $|a_n| \leq 2$.

اثبات. اگر $f(z) = u(re^{i\theta}) + iv(re^{i\theta})$ و $a_n = \alpha_n + i\beta_n$ باشد، آنگاه

$$u(re^{i\theta}) = 1 + \sum_{m=1}^{\infty} (\alpha_m \cos m\theta - \beta_m \sin m\theta) r^m.$$

چون برای هر $n \neq m$

$$\int_0^{2\pi} \cos n\theta \cos m\theta d\theta = \int_0^{2\pi} \sin n\theta \sin m\theta d\theta = 0$$

و برای هر $m, n \in \mathbb{N}$

$$\int_0^{2\pi} \sin m\theta \cos n\theta d\theta = 0.$$

پس خواهیم داشت:

$$\frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} u(re^{i\theta}) \cos n\theta d\theta = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} \alpha_n r^n \cos^2 n\theta d\theta = \alpha_n r^n \quad (1.1)$$

و

$$\frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} u(re^{i\theta}) \sin n\theta d\theta = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} -\beta_n r^n \sin^2 n\theta d\theta = -\beta_n r^n \quad (2.1)$$

حال با ضرب رابطه‌ی (۲.۱) در $-i$ و جمع آن با رابطه‌ی (۱.۱)، بدست می‌آید:

$$a_n r^n = (\alpha_n + i\beta_n) r^n = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} u(re^{i\theta}) e^{-in\theta} d\theta$$

در نتیجه

$$|a_n|r^n \leq \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} u(re^{i\theta}) |e^{-in\theta}| d\theta = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} u(re^{i\theta}) d\theta. \quad (3.1)$$

چون تابع $u(z)$ همساز است به موجب قضیه (۷.۱.۱):

$$\frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} u(re^{i\theta}) d\theta = 2u(0) = 2. \quad (4.1)$$

باجایگذاری (۴.۱) در (۳.۱) رابطه‌ی $|a_n|r^n \leq 2$ بدست می‌آید و با $r \rightarrow 1$ قضیه ثابت می‌گردد.

□

قضیه ۱۲.۱.۱. فرض کنید $f(z)$ در P باشد، آنگاه

$$\frac{1-|z|}{1+|z|} \leq |f(z)| \leq \frac{1+|z|}{1-|z|} \quad (z \in U). \quad (5.1)$$

اثبات. قرار دهید: $f(z) = u(z) + iv(z)$. بنا به تذکر (۱.۱):

$$f(z) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \frac{Re^{i\varphi} + z}{Re^{i\varphi} - z} u(Re^{i\varphi}) d\varphi \quad (|z| \leq R < 1)$$

در نتیجه

$$|f(z)| \leq \frac{R+|z|}{R-|z|} \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} u(Re^{i\varphi}) d\varphi. \quad (6.1)$$

به موجب قضیه (۷.۱.۱):

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} u(Re^{i\varphi}) d\varphi = u(0) = 1. \quad (7.1)$$

باجایگذاری (۷.۱) در (۶.۱)، داریم:

$$|f(z)| \leq \frac{R + |z|}{R - |z|}$$

و با $1 \rightarrow R$ در رابطه‌ی بالا طرف راست نامساوی (۵.۱) ثابت می‌شود.

اثبات طرف چپ نامساوی (۵.۱): چون برای هر $z \in U$ ، $f(z) \neq 0$ ، تابع $g(z) = \frac{1}{f(z)}$ در U تحلیلی است و $0 < \operatorname{Re}g(z)$. پس با بکاربردن طرف راست نامساوی (۵.۱) برای $g(z)$ داریم:

$$|g(z)| \leq \frac{1 + |z|}{1 - |z|}$$

در نتیجه

$$\left| \frac{1}{f(z)} \right| \leq \frac{1 + |z|}{1 - |z|} \implies |f(z)| \geq \frac{1 - |z|}{1 + |z|}.$$

□

و بدین ترتیب اثبات کامل است.

لم ۱۳.۱.۱. فرض کنید تابع $f(z)$ در U تحلیلی باشد و $f(0) = 1$. اگر $\operatorname{Re}f(z) > \alpha$ که $0 \leq \alpha < 1$ ، آنگاه

$$\frac{1 - (1 - 2\alpha)|z|}{1 + |z|} \leq |f(z)| \leq \frac{1 + (1 - 2\alpha)|z|}{1 - |z|} \quad (z \in U). \quad (۸.۱)$$

اثبات. قرار دهید:

$$g(z) = \frac{f(z) - \alpha}{1 - \alpha}$$

چون که $1 \neq \alpha$ ، تابع $g(z)$ در U تحلیلی است. $g(0) = 1$ و $\operatorname{Re}g(z) > \frac{\alpha - \alpha}{1 - \alpha} = 0$. پس به موجب قضیه (۱۲.۱.۱):

$$|g(z)| \leq \frac{1 + |z|}{1 - |z|} \implies \left| \frac{f(z) - \alpha}{1 - \alpha} \right| \leq \frac{1 + |z|}{1 - |z|}$$

بنابراین

$$|f(z)| - \alpha \leq \frac{(1 + |z|)(1 - \alpha)}{1 - |z|}$$

در نتیجه

$$|f(z)| \leq \frac{1 + |z|}{1 - |z|}(1 - \alpha) + \alpha = \frac{1 + (1 - 2\alpha)|z|}{1 - |z|}.$$

بدین ترتیب طرف راست نامساوی (۸.۱) ثابت می‌شود.

اثبات طرف چپ نامساوی (۸.۱): قرار دهید:

$$g(z) = \frac{1 - \alpha}{f(z) - \alpha},$$

چون که برای هر $z \in U$, $f(z) \neq \alpha$, تابع $g(z)$ در U تحلیلی است، $g(0) = 1$ و $\operatorname{Re} g(z) > 0$. پس

به موجب قضیه (۱۲.۱.۱):

$$|g(z)| \leq \frac{1 + |z|}{1 - |z|} \implies \left| \frac{f(z) - \alpha}{1 - \alpha} \right| \geq \frac{1 - |z|}{1 + |z|}$$

بنابراین

$$|f(z) - \alpha| \geq \frac{1 - \alpha - (1 - \alpha)|z|}{1 + |z|} \implies |f(z)| \geq \frac{1 - \alpha - (1 - \alpha)|z|}{1 + |z|} + \alpha$$

که نتیجه می‌شود:

$$|f(z)| \geq \frac{1 - (1 - 2\alpha)|z|}{1 + |z|}.$$

□

و بدین ترتیب اثبات کامل است.

لم ۱۴.۱.۱. (شوارتز^۳) [۲] فرض کنید $f(z)$ در دیسک $U_R = \{z \in \mathbb{C} : |z| < R\}$ تحلیلی باشد و برای

ثابت M , $|f(z)| \leq M$. اگر $f(z)$ در $z = 0$ به تعداد دفعات m , صفر شود. در این صورت:

$$|f(z)| \leq \left(\frac{|z|}{R}\right)^m M \quad (z \in U_R)$$

^۳Schwarz

در رابطه‌ی فوق، تساوی زمانی برقرار می‌شود که

$$f(z) = \frac{M}{R^m} e^{i\alpha} z^m$$

به طوری که α ثابت است.

قضیه ۱۵.۱.۱. (شوارتز - پیک) [۲]† فرض کنید $f : U \rightarrow U$ تحلیلی باشد، آنگاه برای هر $z \in U$:

$$\frac{|f'(z)|}{1 - |f(z)|^2} \leq \frac{1}{1 - |z|^2}.$$

تعریف ۱۶.۱.۱. رده‌ای از همه‌ی توابع $f(z)$ که در U تحلیلی هستند و با شرایط $f(0) = 0$ ، $f'(0) = 1$ نرمالیزه می‌گردند را با H نمایش می‌دهیم.

تعریف ۱۷.۱.۱. رده‌ای از همه‌ی توابع $\omega(z)$ که در U تحلیلی می‌باشند و در شرایط $\omega(0) = 0$ و $|\omega(z)| \leq 1$ صدق می‌کنند را با E نمایش می‌دهیم.

تعریف ۱۸.۱.۱. فرض کنید توابع $f(z)$ و $F(z)$ در U تحلیلی باشند. $f(z)$ زیرترتیبی از تابع $F(z)$ است، اگر $\omega(z) \in E$ موجود باشد به طوری که $f(z) = F(\omega(z))$. در این صورت آنرا با $f \prec F$ نمایش می‌دهیم. در ضمن اگر تابع F تک ارز باشد، آنگاه $f \prec F$ اگر و تنها اگر $f(0) = F(0)$ و $f(U) \subset F(U)$.

۲.۱ رده ی S

تعریف ۱.۲.۱. رده‌ای از همه‌ی توابع $f(z)$ که در U تحلیلی و تک ارزند و با شرایط $f(0) = 0$ ، $f'(0) = 1$ نرمالیزه می‌گردند را با S نمایش می‌دهیم.

تعریف ۲.۲.۱. رده‌ای از همه‌ی توابع $f \in S$ که فرد می‌باشند را با $S^{(۲)}$ نمایش می‌دهیم.

لم ۳.۲.۱. فرض کنید $f(z) \in S$ باشد، آنگاه $z \sqrt{\frac{f(z^۲)}{z^۲}} \in S$.

†Schwarz-Pik

اثبات. قرار دهید: $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ و در نظر بگیرید

$$g(z) = z \sqrt{\frac{f(z^2)}{z^2}} = z \sqrt{1 + a_2 z^2 + a_3 z^4 + \dots}$$

تابع $g(z)$ در U تحلیلی است و $g(0) = 0$ ، $g'(0) = 1$.

اثبات تک ارزی: فرض کنیم $g(z_1) = g(z_2)$. در این صورت $f(z_1^2) = f(z_2^2)$ چون تابع $f(z)$ تک ارز

است بنابراین $z_1^2 = z_2^2$ ، یعنی که، $z_1 = \pm z_2$. از آنجایی که $g(z)$ تابع فرد است، پس $z_1 = -z_2$ موجب

□

$g(z_1) = -g(z_2)$ است. بنابراین $z_1 = z_2$ و تک ارزی $g(z)$ ثابت می‌شود.

قضیه ۴.۲.۱. [۱۵] فرض کنید $g(z) = z \sqrt{\frac{f(z^2)}{z^2}} \in S$ باشد، آنگاه $|a_2| \leq 2$.

قضیه ۵.۲.۱. (پوشش) فرض کنید $f(z) \in S$ و برای $z \in U$ که $f(z) \neq c$ ، $c \in \mathbb{C}$ ، آنگاه $|c| \geq \frac{1}{4}$.

اثبات. قرار دهید $f(z) = z + a_2 z^2 + \dots$ چون که $f(z) \neq c$ ، تابع

$$g(z) = \frac{cf(z)}{c - f(z)} = z + \left(a_2 + \frac{1}{c}\right)z^2 + \dots$$

نیز متعلق به S است. پس با بکار بردن قضیه (۴.۲.۱) برای $g(z)$ داریم:

$$\left| \frac{1}{c} + a_2 \right| \leq 2 \implies \left| \frac{1}{c} \right| - |a_2| \leq 2$$

و با بکار بردن قضیه (۴.۲.۱) برای $f(z)$ نتیجه می‌شود:

$$\left| \frac{1}{c} \right| \leq 4 \implies |c| \geq \frac{1}{4}.$$

□

و قضیه ثابت است.

لم ۶.۲.۱. فرض کنید $f(z) \in S$ و $z = re^{i\theta}$ ، آنگاه

$$\operatorname{Re} \left\{ \frac{zf''(z)}{f'(z)} \right\} = r \frac{\partial}{\partial r} \log |f'(z)|.$$

اثبات. چون که برای $|z| < 1$ ، $f'(z) \neq 0$ ، شاخه تابع $\log f'(z)$ در U تحلیلی است. پس

$$\frac{\partial}{\partial r} \log f'(re^{i\theta}) = e^{i\theta} \frac{f''(re^{i\theta})}{f'(re^{i\theta})}.$$

و با ضرب طرفین رابطه در r و محاسبه قسمت‌های حقیقی، نتیجه می شود:

$$r \frac{\partial}{\partial r} \log |f'(re^{i\theta})| = \operatorname{Re} \left\{ \frac{re^{i\theta} f''(re^{i\theta})}{f'(re^{i\theta})} \right\} = \operatorname{Re} \left\{ \frac{z f''(z)}{f'(z)} \right\}.$$

□

و لم ثابت می گردد.

قضیه ۷.۲.۱. فرض کنید $f(z) \in S$ باشد، آنگاه

$$\frac{1-r}{(1+r)^3} \leq |f'(z)| \leq \frac{1+r}{(1-r)^3} \quad (|z| = r < 1).$$

اثبات. چون تابع

$$\omega = \frac{z + z_0}{1 + \overline{z_0}z} \quad (|z_0| < 1)$$

در U تحلیلی و تک ارز است و U را به خودش می نگارد. پس تابع

$$g(z) = f\left(\frac{z + z_0}{1 + \overline{z_0}z}\right) = b_0 + b_1 z + b_2 z^2 + \dots$$

نیز در U تحلیلی و تک ارز است اما $g(z)$ به رده S متعلق نیست، چون که $g(z)$ نرمالیزه نمی باشد. در واقع

$$b_0 = g(0) = f(z_0),$$

$$b_1 = g'(0) = f'(z_0)(1 - |z_0|^2),$$

$$b_2 = \frac{g''(0)}{2} = \frac{1}{2} [f''(z_0)(1 - |z_0|^2)^2 - 2f'(z_0)\overline{z_0}(1 - |z_0|^2)].$$

با توجه به اینکه تابع

$$\frac{g(z) - b_0}{b_1} = z + \frac{b_2}{b_1} z^2 + \dots$$

در S است و با بکار بردن قضیه (۴.۲.۱) برای تابع فوق داریم: $|\frac{b_2}{b_1}| \leq 2$ ، یعنی

$$\frac{1}{2} \left| \frac{f''(z_0)}{f'(z_0)} (1 - |z_0|^2) - 2\bar{z}_0 \right| \leq 2. \quad (9.1)$$

چون که z_0 عدد مختلط دلخواهی در U است، تغییر نمادی $z_0 = z = re^{i\theta}$ را انجام می‌دهیم. سپس با ضرب طرفین (۹.۱) در $\frac{2|z|}{1-|z|^2}$ داریم:

$$\left| z \frac{f''(z)}{f'(z)} - \frac{2r^2}{1-r^2} \right| \leq \frac{4r}{1-r^2}$$

که نتیجه می‌شود:

$$\frac{2r^2 - 4r}{1-r^2} \leq \operatorname{Re} \left\{ z \frac{f''(z)}{f'(z)} \right\} \leq \frac{2r^2 + 4r}{1-r^2}. \quad (10.1)$$

با توجه به لم (۶.۲.۱)، رابطه‌ی (۱۰.۱) را می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$\frac{2r - 4}{1-r^2} \leq \frac{\partial}{\partial r} \log |f'(re^{i\theta})| \leq \frac{2r + 4}{1-r^2}. \quad (11.1)$$

با انتگرال‌یابی در (۱۱.۱) نسبت به r از 0 تا r نتیجه می‌دهد:

$$\log(1-r) - 3 \log(1+r) \leq \log |f'(re^{i\theta})| \leq \log(1+r) - 3 \log(1-r)$$

و با نما رساندن رابطه‌ی بالا داریم:

$$\frac{1-r}{(1+r)^3} \leq |f'(re^{i\theta})| \leq \frac{1+r}{(1-r)^3}$$

□

و قضیه ثابت است.

قضیه ۸.۲.۱. [۳] فرض کنید $f(z) \in S$ باشد، آنگاه

$$\frac{r}{(1+r)^2} \leq |f(z)| \leq \frac{r}{(1-r)^2} \quad (|z| = r < 1).$$

لم ۹.۲.۱. [۱۵] فرض کنید $f(z) \in S$ باشد، آنگاه

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |f(re^{i\theta})| d\theta \leq \frac{r}{1-r} \quad (0 < r < 1).$$

قضیه ۱۰.۲.۱. فرض کنید تابع $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ در S باشد، آنگاه برای هر n ، $|a_n| < en$.

اثبات. از فرمول انتگرال کشی^۵ برای $n = 2, 3, \dots$ داریم:

$$a_n = \frac{1}{2\pi i} \int_{|z|=r} \frac{f(z)}{z^{n+1}} dz \quad (0 < r < 1).$$

پس

$$|a_n| \leq \frac{1}{2\pi r^n} \int_0^{2\pi} |f(re^{i\theta})| d\theta,$$

که از لم (۹.۲.۱) نتیجه می‌شود:

$$|a_n| \leq \frac{1}{r^{n-1}(1-r)}. \quad (12.1)$$

چون برای هر r در فاصله $0 < r < 1$ نامساوی (۱۲.۱) برقرار است، بهترین کرانی که می‌توان بدست آورد

این است که در رابطه (۱۲.۱) کمینه سازی کنیم. با اینکار نتیجه می‌شود:

$$|a_n| \leq \frac{n^n}{(n-1)^{n-1}} = n \left(1 + \frac{1}{n-1}\right)^{n-1} < en.$$

□

و اثبات کامل است.

قضیه ۱۱.۲.۱. فرض کنید $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ در S باشد و ضرایب حقیقی داشته باشد، آنگاه برای

هر n ، $|a_n| \leq n$.

^۵Cauchy

اثبات. برای $z = re^{i\theta}$ ، $r < 1$ قرار دهید:

$$\operatorname{Im} f(z) = v(re^{i\theta}) = \sum_{k=1}^{\infty} a_k r^k \sin k\theta$$

با ضرب طرفین رابطه‌ی فوق در $\sin n\theta$ و انتگرال‌یابی از 0 تا π نتیجه می‌شود:

$$\frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} v(re^{i\theta}) \sin n\theta d\theta = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} a_n r^n \sin^2 n\theta d\theta = a_n r^n. \quad (13.1)$$

با توجه به رابطه‌ی

$$|\sin(n+1)\theta| = |\sin n\theta \cos \theta + \cos n\theta \sin \theta| \leq |\sin n\theta| + |\sin \theta|$$

و به روش استقرایی می‌توان نشان داد که $|\sin n\theta| \leq n|\sin \theta|$. لذا از رابطه‌ی (۱۳.۱) نتیجه می‌شود که:

$$|a_n r^n| \leq \frac{2n}{\pi} \int_0^{\pi} |v(re^{i\theta})| \sin \theta d\theta. \quad (14.1)$$

سپس نشان می‌دهیم $v(re^{i\theta}) \neq 0$ ($0 < r < 1$, $0 < \theta < \pi$):

$$0 \neq f(re^{i\theta}) - f(re^{-i\theta}) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n r^n (e^{in\theta} - e^{-in\theta}) = 2i \sum_{n=1}^{\infty} a_n r^n \sin n\theta = 2iv(re^{i\theta})$$

چون $v(re^{i\theta})$ نسبت به θ تابعی پیوسته است، می‌بایست در فاصله‌ی $0 < \theta < \pi$ علامت جبری ثابت داشته

باشد، لذا:

$$r = |a_1 r| = \left| \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} v(re^{i\theta}) \sin \theta d\theta \right| = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} |v(re^{i\theta})| \sin \theta d\theta. \quad (15.1)$$

با جایگزینی (۱۵.۱) در (۱۴.۱) رابطه‌ی $|a_n r^n| \leq nr$ بدست می‌آید و با $r \rightarrow 1$ قضیه ثابت می‌گردد. $\square$

قضیه (۱۲.۲.۱) و (۱۳.۲.۱) را می‌توان در [۳] مشاهده نمود.

قضیه ۱۲.۲.۱. فرض کنید $f \in S^{(2)}$ باشد، آنگاه

$$\frac{r}{1+r^2} \leq |f(z)| \leq \frac{r}{1-r^2} \quad (|z| = r < 1).$$

قضیه ۱۳.۲.۱. فرض کنید $f \in S^{(2)}$ باشد، آنگاه

$$\frac{1-r^2}{(1+r^2)^2} \leq |f'(z)| \leq \frac{1+r^2}{(1-r^2)^2} \quad (|z| = r < 1).$$

۳.۱ رده ی S^*

تعریف ۱.۳.۱. میدان D را نسبت به z ستاره گون گوئیم هرگاه پاره خط مستقیمی که هر نقطه از D را به z وصل می کند در D قرار بگیرد (ر.ک ۱.۱).

تعریف ۲.۳.۱. تابع $f(z) \in S$ را نسبت به مبدا ستاره گون گوئیم اگر U تحت تابع $f(z)$ بر میدانی نگاشته شود که نسبت به مبدا ستاره گون است. این زیررده ی S را با S^* نمایش می دهیم.

لم ۳.۳.۱. فرض کنید $f(z) \in S$ ، در این صورت $f(z) \in S^*$ اگر و تنها اگر $f(z)$ هر قرص $|z| < r < 1$ را بر میدان ستاره گون بنگارد.

اثبات. ابتدا فرض کنید $f(z) \in S^*$. در نظر بگیرید D_1 تصویر $|z| < 1$ و D_2 تصویر $|z| < r < 1$ تحت تابع $f(z)$ باشد. اگر $\omega \in D_1$ آنگاه برای $0 < t < 1$ ، $t\omega \in D_1$ (چون D_1 ستاره گون می باشد). پس تابع $g(z) = f^{-1}(tf(z))$ در U تحلیلی است و در شرایط $|g(z)| < 1$ ، $g(0) = f^{-1}(tf(0)) = 0$ صدق می کند. با بکار بردن لم شوارتز برای تابع $g(z)$ نتیجه می شود:

$$|g(z)| \leq |z|.$$

حال نقطه $\omega_2 \in D_2$ را انتخاب می کنیم. در این صورت برای نقطه z_2 ای با $|z_2| < r$ ، $\omega_2 = f(z_2)$ برای t دلخواه، $0 < t < 1$ داریم:

$$|f^{-1}(t\omega_2)| = |f^{-1}(tf(z_2))| = |g(z_2)| \leq |z_2| < r$$

و این بدین معنی است که $t\omega_2$ در D_2 قرار دارد. چون این مطلب برای همه ی ω_2 ها و همه ی t ها، $0 < t < 1$ درست است، پس میدان D_2 نسبت به مبدا ستاره گون است.